

DET KONGELIGE
MILJØVERNDEPARTEMENT

Statsråden

Fylkesmannen i Oslo og Akershus
Postboks 8111 Dep
0032 OSLO

Deres ref
2007/921 M-NA

Vår ref
200800471 MT

Dato
07.02.2011

Nannestad kommune – kommuneplanens arealdel til stadfesting etter markaloven

Saken er oversendt Miljøverndepartementet ved fylkesmannens brev 19. august 2010 for stadfesting etter lov av 6. juni 2009 om naturområder i Oslo og nærliggende kommuner (markaloven).

Miljøverndepartementet stadfester kommunestyrets vedtak av kommuneplanens arealdel for Nannestad kommune, slik at etablering av skianlegg på Sjonken tillates. Departementet legger til grunn at utbyggingen er i tråd med markalovens formål.

Bakgrunn for saken

Kommuneplanens arealdel for Nannestad kommune vedrører Marka, idet en stor del av kommunens areal ligger innenfor markagrensen. Planen viser skianlegg med konkurranseløyper og stadion på Sjonken, ca 2 km innenfor markagrensen. I planen er arealet avsatt til formålet idrettsanlegg, og etter planbestemmelsene er det krav om reguleringsplan.

Fylkesmannen v/miljøvernavdelingen fremmet 18. desember 2009 innsigelse til å etablere stadionanlegg ved Sjonken, fordi de negative konsekvensene for naturopplevelse og friluftsliv er større enn de positive. De ser at anlegget kan ha positiv betydning for idretten, og at området er relativt snøsikkert. Fylkesmannen savner imidlertid en begrunnelse av behovet for anlegget og en nærmere beskrivelse. De

peker også på at det vil bli store landskaps- og terrenginngrep i et markaområde som har få inngrep og som ikke ligger i randsonen.

Kommunestyret vedtok kommuneplanens arealdel 26. mai 2010. Rådmannen mener de nærmere presiseringer av tiltakene, oppdatert kart og oppdatert ROS-analyse inøtekommer fylkesmannens krav om beskrivelse av tiltaket.

Fylkesmannen oversendte saken til Miljøverndepartementet ved brev av 19. august 2010. Fylkesmannen finner etter er en helhetlig vurdering at etablering av lyssatte langrennstraséer for konkurranse og trening ved Sjonken, samt et enklere stadionanlegg der landskapsinngrep og bygningstiltak begrenses til det mest nødvendige, bør kunne aksepteres i henhold til markaloven. Fylkesmannen finner det positivt at omfanget av tiltaket nå er mer konkretisert enn i høringsforslaget og at tiltaket framstår som mer begrenset.

Befaring og tilhørende møte ble holdt 29. september 2010 med representanter for kommunen, fylkesmannen, Åsen Idrettslag, Nannestad allmenning, Naturvernforbundet, Oslo og Omland Friluftsråd og Miljøverndepartementet.

Miljøverndepartementet ba i brev 17. desember 2009 til fylkesmannen om en utdypende omtale av utbyggingen i forhold til naturmangfoldloven. Fylkesmannen ga i brev 13. januar 2011 nærmere omtale av naturmangfoldloven.

Miljøverndepartementets vurdering

Etter markaloven § 6 andre ledd skal kommunens endelige vedtak av kommuneplanens arealdel som vedrører Marka, stadfestes av Miljøverndepartementet før planen kan få rettsvirkning etter plan- og bygningsloven. Departementet kan gjøre de endringer i planen som anses nødvendig for at planen skal være i samsvar med lovens formål.

Miljøverndepartementet skal derfor ta stilling til om Nannestad kommunes vedtak av arealdelen skal stadfestes. Det betyr at departementet skal avgjøre om skianlegg på Sjonken skal tillates.

Markalovens formål er å fremme og tilrettelegge for friluftsliv, naturopplevelse og idrett i Marka. Loven skal sikre Markas grenser og bevare et rikt og variert landskap og natur- og kulturmiljø med kulturminner. Det skal samtidig tas hensyn til bærekraftig bruk til andre formål.

Innenfor markalovens geografiske virkeområde er det etter markaloven § 5 et generelt bygge- og anleggsforbud. Forbudet gjelder i utgangspunktet også for idrettsanlegg. Idrettsanlegg kan imidlertid tillates i plan innenfor rammene av bærekraftig flerbruk, slik det framgår av lovens formålsbestemmelse i § 1 og § 7 første ledd nr. 3.

Lovens formål er blant annet å fremme og tilrettelegge for idrett, men dette gjelder for idrett som kan innpasses i Marka. Dette vil i utgangspunktet si idrett som tradisjonelt har vært utøvd i Marka og som følge av krav til topografi og areal har en naturlig arena i Marka. I vurderingen av om slike anlegg skal tillates må de ulike hensynene loven skal ivareta veies opp mot hverandre. I denne vurderingen må det tas hensyn til hvor i Marka anlegget skal bygges og hvilke inngrep som er i området fra før. Det vil kunne innpasses større anlegg i tilknytning til eksisterende anlegg enn i områder som tidligere ikke er bebygde.

Skianlegget med konkurranseløyper og stadion på Sjonken er planlagt etablert i et område som for en del er omfattet av reguleringsplan for skiløyper og skilek og parkeringsplasser. Området er i dag et utfartssted med vegadkomst, parkeringsplasser og skileikområde, og skiløyper tilknyttet det øvrige løypenettet i Marka. Det er rom for noe utvidelse av parkeringskapasiteten innenfor eksisterende reguleringsplan, og det er ikke planlagt økt parkering ut over dette.

Skianlegget er planlagt som et anlegg som skal drives lokalt av Åsen Idrettslag, men det vil også være åpent for regional bruk. Området er opplyst å være snøsikkert, og at det særlig i perioder med lite snø tiltrekker seg langrennsutøvere fra hele Romerike og også fra Oslo. Det er planlagt lysløypetrasé som vil gjøre anlegget mulig å bruke på kveldstid, både for organisert trening i regi av skiklubbene og for allmennheten. Stadionanlegget vil, ut over lysmaster og speakerbu/rennkontor, lager m.v. ikke ha gjerder eller andre faste installasjoner. Stadionområdet skal hugges og stubber fjernes, men for øvrig planlegges ikke planering eller andre terrenginngrep på stadionområdet i særlig grad. Underlaget på både stadion og skiløypene skal være skogsbunn/gress.

Anlegget vil ikke komme i konflikt med eksisterende turløyper bortsett fra at konkurranseløypene vil krysse enkelte løyper og stier. Eksisterende setertuffer i området vil ikke bli berørt av verken stadion eller løyper.

Det følger av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og det skal fremgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er tatt hensyn til og vektlagt i vurderingen av saken. Forvaltningsmålene i §§ 4 og 5 trekkes også inn i skjønnsutøvingen. De nevnte bestemmelser i naturmangfoldloven skal inngå som en integrert del i skjønnsutøvingen ved saksbehandling etter markaloven.

Fylkesmannen har i brev 13. januar 2011 til Miljøverndepartementet vurdert tiltaket i forhold til naturmangfoldloven. Fylkesmannen uttaler at Naturbasen viser at planområdet og de inntegnede løypetraseene ikke har viktige naturtyper, og at det i artsdatabanken ikke er vist noen rødlistede arter på eller i umiddelbar nærhet til planområdet. Fylkesmannen opplyser også at det av kommunens utredninger i forbindelse med planen fremkommer at planområdet ikke har viktige naturtyper eller verdifulle arter. Nesten hele planområdet består i henhold til konsekvensvurderingen

av ensaldret granskog på 50-60 år. En mindre del av planområdet er i dag parkeringsplass og eksisterende skiløype. Deler av planområdet grenser inntil en bekk.

Ifølge naturmangfoldloven § 8 skal offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet, så langt det er mulig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. I denne saken baserer departementet sin beslutning på opplysningene fra fylkesmannen, herunder opplysningene om at det ikke er registrert viktige naturtyper eller rødlistearter i eller i umiddelbar nærhet av planområdet. Departementet anser at det foreliggende kunnskapsgrunnlaget oppfyller de krav som følger av naturmangfoldloven § 8. Kunnskapsgrunnlaget tillegges stor vekt i saken.

Føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 er vurdert, men får mindre betydning ettersom det er et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag i saken.

Fylkesmannen viser til at deler av planområdet grenser inntil en bekk og uttaler at det er viktig at hensynet til bekken med kantsone ivaretas ved en eventuell utvikling av området. Fylkesmannen mener hensynet til vassdraget og eventuelle andre deler av tiltaket som kan få virkning for økosystemet, skal ivaretas i forbindelse med en eventuell reguleringsplan. Bekker er viktige i økosystemene. Departementet forutsetter derfor i tråd med prinsippet i naturmangfoldloven § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning og § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, at hensynet til bekken med kantsone ivaretas i den etterfølgende reguleringsplanen for området. Under denne forutsetningen finner departementet at tiltaket ikke vil medføre konsekvenser for naturmangfoldet og dermed heller ingen belastning på økosystemet.

Siden tiltaket ikke vil medføre konsekvenser for naturmangfoldet og heller ingen belastning på økosystemet, får ikke prinsippene i naturmangfoldloven § 11 særlig betydning. Heller ikke forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5 påvirkes av beslutningen.

Departementet viser til at langrenn er en idrett som naturlig hører hjemme i marka. Etablering av anlegget vil etter departementets syn være i samsvar med markalovens formål om å tilrettelegge for idrett, samtidig som hensynet til friluftsliv, naturopplevelse, naturmangfold og kulturminner er ivaretatt. Departementet viser videre til at planen vil gi bedre treningsforhold for lokale langrennsutøvere, ikke minst barn og unge, og dessuten komme allmennheten til gode både i form av utvidet skiløypenett og gjennom lysløype som gjør løypene lettere tilgjengelige for bruk på kveldstid om vinteren.

Miljøverndepartementet finner på det grunnlaget som foreligger at markaloven gir nødvendig hjemmel og at det bør tillates at det etableres skianlegg på Sjonken med

løyper for konkurranse og trening, samt en enkel skistadion der bygningstiltak og landskapsinngrep begrenses til det som er nødvendig. Departementet forutsetter at de nærmere detaljer for anlegget fastsettes gjennom etterfølgende reguleringsplan og at inngrepene begrenses til det som er nødvendig for å få et hensiktsmessig anlegg.

Vedtak

I medhold av markaloven § 6 andre ledd stadfester Miljøverndepartementet Nannestad kommunestyres vedtak 26. mai 2010 av kommuneplanens arealdel, slik at etablering av skianlegg på Sjonken tillates.

For kunngjøring av den endelige planen gjelder plan- og bygningsloven § 11-15 andre ledd.

Med hilsen

Erik Solheim

Kopi:
Nannestad kommune